

Dromen van Julie
eenakter

Contact met de auteur :

luc.vandenbriele@telenet.be

DROMEN
VAN JULIE

eenakter

over Peter Benoit

van

Luc van den Briele

Personen:

Peter Benoit, tijdens zijn voorlaatste levensjaar.

Gabriel, een afgezant van achter de Witte Poort.

Leonie, de jonge dienstmeid van Peter Benoit.

Een vrouwengestalte, die afwisselend de geest van Peter Benoit's moeder en van zijn geliefde is.

Decor:

Een sober interieur, anno 1900, met in de achtergrond een deur.

Een sofa, twee stoelen.

Korte inhoud:

Ongeveer een jaar voor zijn dood, krijgt de zieke Peter Benoit bezoek van een vreemd figuur. Het is een Afgezant van de naderende Dood, die een eindbalans van Benoit's leven wil voorbereiden. Als zijn vele verhoudingen met vrouwen ter sprake komen, wordt hij geconfronteerd met de geest van zijn moeder en van Julie, zijn grote jeugdliefde. Bij de terugkeer van de dienstmeid Leonie, vloeien droom en realiteit in elkaar. De tekst is gebaseerd op biografische gegevens over Peter Benoit. De in de eenakter ver-noemde Julie is de Franse zangeres Julie Zoë Pfozter, die Peter Benoit in 1862-1863 te Parijs heeft gekend.

Najaar 1900.

De oude Peter Benoit zit op een sofa te soezen. Af en toe mompelt hij onverstaanbare klanken.

Naast de sofa zit Gabriel, een keurig in het zwart geklede jonge man. Hij draagt een bolhoed, speelt achteloos met een paar witte handschoenen, maar begint in zijn notaboekje te bladeren als hij ziet dat Peter Benoit ontwaakt.

Op de achtergrond staat een vrouw. Ze draagt een lang wit kleed. Over haar hoofd en tot ver over de schouders hangt een donkere sluier. Haar gezicht is niet of bijna niet te zien. Ze lijkt een roerloos beeld. Ze is zowel de moeder als de geliefde van de componist. Leonie ziet haar niet; alleen Peter Benoit hoort en voelt haar.

Peter Benoit wordt wakker. Hij kijkt in het ijle, betast zijn baard. Na een poos komt hij kreunend recht en staart - wat verdwaasd door slaap en droom - voor zich uit. Plots ziet hij de jonge man en schrikt.

Peter Benoit:
Wie zijt gij?

Gabriel:
Ik ben Gabriel.

Peter Benoit:
Ik ken u niet. Waar is Leonie? Heeft Leonie u binnen gelaten? (*roept*) Leonie!

Gabriel:
Leonie is er niet. Ze is naar de kruidenier en naar de apotheker.

Peter Benoit:
Gij zijt de nieuwe dokter. (*hij hapt naar lucht en wijst op zijn borst*)

Gabriel:
Ik weet het. Last van de longen. Een al zeer oude kwaal.

Peter Benoit:
Vandaag gaat het iets beter. Maar soms is het heel erg. (*zijn borst betastend*)
Hier. Een zee van witte en rode kwallen in mijn borst.

Gabriel:
Fluimen. Taaie brokken slijm. Erg lastig.

Peter Benoit:
Ik geraak ze nooit meer kwijt. Mijn mond heeft er een vieze smaak van.

Gabriel:
Het is in Parijs begonnen.

Peter Benoit:
In Parijs?

Gabriel:
Zo'n zeven en dertig jaar geleden. Bij Julie.

Peter Benoit:
Kan niet. Toen ik mijn eerste bloedspuwing kreeg, was ze al vier jaar dood.

Gabriel:
Ze had ook een zieke borst.

Peter Benoit:
Ja. (na een poos) Ik heb van haar gedroomd.

Gabriel:
Nu?

Peter Benoit:
Ja. Tijdens het middagdutje.

Gabriel:
Stak ze de handen naar u uit?

Peter Benoit:
Nee. (meer tot zichzelf dan tot Gabriel) Ze lag in een vreemd landschap met afgeknotte bomen en met trappen waarop lange rijen mensen liepen, jonge knapen en oude mannen met kale hoofden, en vrouwen, soms nog heel jong en mooi. Allen waren zwijgend op weg naar een grote witte poort. En boven het landschap dreef een wolk waarop een gevleugelde Dood zat met een lange speer in de hand.

Gabriel:
En Julie? Keek ze u aan?

Peter Benoit:
Neen. Alleen moeder keek. Net als vroeger zat ze achter een raam naar buiten te kijken.

Gabriel:
Een beetje boos en achterdochtig, zoals moeders van onbetrouwbare zonen soms zijn. Keek ze naar Julie?

Peter Benoit:
Ze keek alleen naar mij. Net als toen.

Gabriel:

Als in 1962. Het jaar dat Parijs...

Peter Benoit:

... lonkte en lachte en als een bevrijdend onweer in mijn bloed daverde.

De Moeder:

Ha, je gaat naar Parijs.

Peter Benoit:

Ja, moeder.

De Moeder:

Je gaat in Parijs je fatsoen houden. Hoor je dat, Peter?

Peter Benoit:

Ja, moeder.

De Moeder:

Niet de bohémien spelen en luisteren naar wat nonkel Gust zegt. Ik zal hem vragen je daar in het oog te houden.

Peter Benoit:

Ja, moeder.

Gabriel:

En in het oog houden was nodig. Want Julie-de-Paris is niet uw eerste liefde geweest.

Peter Benoit:

(Gabriel verontrust aankijkend) Gij brengt mij in verwarring.

Gabriel:

Er is Praag geweest.

Peter Benoit:

Hoe weet gij dat?

De Moeder:

Ook ik wist het.

Peter Benoit:

Ja. Liegen hielp niet. Moeder doorzag mij. Toen ik van mijn Duitse studiereis terugkwam, wist ze meteen...

De Moeder:

... dat je zonder je onschuld teruggekomen waart.

Peter Benoit:

Ja, moeder.

Gabriel:

Moeders voelen dat aan. *(hij begint af en toe iets in het notaboekje te schrijven)* Er is dus Praag geweest, het meisje dat de poort van uw mannelijkheid geopend heeft.

Peter Benoit:

Een donker jodinnetje, op een gore kamer ergens in Praag.

Gabriel:

De zomer van het jaar acht en vijftig.

Peter Benoit:

Een onbenullig avontuurtje, maar ook een wonderlijk uur. Een ontlading. Passie die een uitweg zocht. Maar ook tederheid. Kortstondig, maar echt. Lang zwart haar en de geur van Moravische wijn in haar mond. De ongedwongen manier waarop ze bij mij lag en toen boven op mij kroop: een klein en tener kind op dat grote verdoemde lijf van mij. *(na een lange poos)* En moeder wist het.

De Moeder:

Peter?

Peter Benoit:

Ja, moeder.

Gabriel:

Moeders weten dat. Ze zeggen het niet, maar ze weten het.

Peter Benoit:

Ik durfde haar niet in de ogen kijken. Ik wist dat haar ogen de spiegel waren van mijn uit elkaar gespatte onschuld. *(hij wrijft over zijn pijnlijke borst)* Ah, al die dromen. Die stemmen.

Gabriel:

Moeder zien. Julie zien. Mij zien.

Peter Benoit:

De oude knotwilgen uit mijn West-Vlaamse jeugd zien. Het verleden dringt zich meer en meer op. Zou het kunnen dat er geen toekomst meer is?

Gabriel:

Uw toekomst is gewaarborgd. Gij zijt een der groten van uw volk. Gij hebt onvergankelijke muziek geschreven en uw dirigeerstok heeft de baren van honderdkoppige koren getemd. Maar wie kent u als mens?

Peter Benoit:

(verbijsterd naar Gabriel kijkend) Wie zijt gij?

Gabriel:

Ik ben Gabriel.

Peter Benoit:

(naar het notaboekje wijzend) Een schrijver? Hoe laat is het?

Gabriel:

Drie uur.

Peter Benoit:

En waar is de meid?

Gabriel:

Kruidenier en apotheker. Zei ik al.

Peter Benoit:

En Leonie heeft u binnen gelaten?

Gabriel:

De deur stond open.

Peter Benoit:

Kan niet. Gij zijt een journalist met kwade bedoelingen. Ik wil u niet zien.

Gabriel:

Ik heb geen kwade bedoelingen.

Peter Benoit:

Ga weg.

Gabriel:

Praten over dromen kan belangrijk zijn. Dromen zijn de sleutels die de poorten van Leven en Dood openen. En met Leven en Dood krijgt ieder mens te maken. Van elk menselijk leven wordt een balans gemaakt.

Peter Benoit:

(kwaad) Ga weg.

Gabriel:

Ik start een onderzoek naar het verleden. Ik ben op zoek naar de gewichten voor de ultieme weegschaal. Ooit wordt de optelsom van uw daden gemaakt. (indringend naar Peter Benoit kijkend) Er wordt veel geroddeld. Niet alles is waar, maar er zijn onduidelijkheden.

Peter Benoit:

Ik weet dat er geroddeld wordt. Ze willen me breken. Met modder gooien.

Gabriel:

Eerste vereiste is dat ge zelf de waarheid in de ogen kijkt. Alleen de waarheid is tegen roddel bestand.

Peter Benoit:

(zich steeds meer opwindend) En in welke gal gaat gij uw pen dopen? *(de vinger beschuldigend uitstekend)* Ge gaat schrijven dat ik zo maar in het midden van de dag op een sofa in slaap val, terwijl er nog zoveel te doen is. Dat ik een oude sufferd ben, een dromer, een versleten Don Quichot. En een vrouwenzot.

Gabriel:

Ge zijt een mens. Met een menselijk verleden. Allerlei aspecten komen in aanmerking voor de balans. Maar we beginnen met de vrouwen. Want vrouwen hebben een grote rol gespeeld in uw leven.

Peter Benoit:

(woedend, met een kussen naar Gabriel gooiend) Ga weg. Ga weg.

Peter Benoit zakt vermoeid en hoestend op de sofa neer.

Gabriel staat recht, raapt zijn gevallen bolhoed op, zet zich op de achtergrond op een stoel en schrijft af en toe iets in zijn notaboekje.

De vrouw komt achter de sofa staan, neemt een doek en veegt het zweet van Peter Benoit's voorhoofd. Als Peter Benoit met haar praat, sluit hij meestal de ogen.

Julie:

Mon grand Pierre.

Peter Benoit:

Julie.

Julie:

(het hoofd van Peter Benoit strelend) Mon grand Pierre.

Peter Benoit:

(voor zich uit kijkend) Soms zaten we lange tijd naast elkaar, zonder iets te zeggen. Ze legde haar kleine handen in die veel te grote handen van mij.

Julie:

Mon grand Pierre.

Peter Benoit:

(met de handen in het ijle tastend) Zo dicht bij mij. De geur van haar huid. Haar adem. Haar mond. Haar ogen. *(na een poos)* En die grote schroom om haar aan te raken.

Julie:

Viens.

Peter Benoit:

De lokkende klaarte in haar ogen. Haar strelende hand. De klop van mijn bloed in haar tere vingers.

Julie:

Viens, mon grand Pierre, viens.

Peter Benoit:

Te teder voor mijn drift, dacht ik, te breekbaar in mijn veel te grote armen.

Julie:

Mais non.

Peter Benoit:

(weer met de handen haar aanwezigheid zoekend) In die laatste droom lag je helemaal bloot in dat vreemde landschap. Je lichaam had een eigenaardige kleur, kalkwit leek het. Maar toch warm en zacht. En zo herkenbaar.

Julie:

Oui.

Peter Benoit:

Je lag er vredig, met gesloten ogen.

Julie:

Oui, mon grand Pierre.

Peter Benoit:

Met jou zou mijn leven helemaal anders verlopen zijn. Niet dat verdoemde Brussel en dat soms even verdoemde Antwerpen. We hadden naar het zuiden moeten gaan, naar Nice. *(hij hoest, grijpt naar zijn borst)* In het zuiden zou alles anders geweest zijn. Ik heb hier te veel noordenwind geslikt. Ach, die borst vol pijn. Die in reuma wegglijdende benen. Die keel die rauwer en rauwer wordt.

Julie:

Ssst.

Peter Benoit:

Ja, ik weet het. Niet te veel praten, heeft de dokter gezegd. Keel laten rusten, gesprekken vermijden. *(hij tast weer naar Julie)* Waar ben je?

Julie:

Ici. *(ze streelt zijn hoofd)*

Peter Benoit:

Ik wil wéér van je dromen, ik wil bij je zijn, je ogen zien.

Gabriel:

(opkijkend) De grote witte Poort van de Dood horen opengaan en ze dan met een klap horen dichtslaan.

Julie heeft haar handen van Peter Benoit's hoofd teruggetrokken. Ze wandelt langzaam naar de achtergrond, waar ze weer een roerloos beeld wordt.

Gabriel komt terug naast de sofa zitten. Peter Benoit bekijkt hem met een mengeling van weezin en onrust.

Peter Benoit:

Ik zal me bij de overheid beklagen. Gij zijt zonder toelating in mijn woning binnengedrongen.

Gabriel:

(het hoofd schuddend) Voor mij was de deur open. Voor mij gaan alle deuren open.

Peter Benoit:

Wat wilt ge toch van mij?

Gabriel:

U helpen bij het opmaken van een balans. *(hij imiteert een op en neer gaande balans met zijn beide handen)* Een balans van uw leven.

Peter Benoit:

Een opuslijst is zorgvuldig bijgehouden. Chronologisch genummerd.

Gabriel: Hebt ge ook uw vrouwen genummerd? Hoeveel vrouwen hebt ge liefgehad? Echt liefgehad?

Peter Benoit:

(roepend) Eén. Eén. Eén.

Gabriel:

Het kleine zangeresje uit Les Bouffes Parisiens.

Peter Benoit:

Julie.

Gabriel:

Parijs, 1862. Ze keek u aan van onder de brede rand van haar hoed en plots stond uw bloed stil en zwol dan in de aderen op.

Peter Benoit:

We waren Offenbach aan het repeteren. Haar stem kwam uit een andere wereld. Er lag vreugde in en levenslust, maar ook een zee van weemoed.

Gabriel:

En ge waart meteen verliefd. En voor het eerst - en ook voor het laatst - werd de verliefdheid een echte liefde. Er zijn meer verliefdheden dan liefdes geweest. Hoeveel?

Peter Benoit:

(aarzelend) Vier. Vijf.

Gabriel:

(in zijn notaboekje kijkend) Zeven en dertig.

Peter Benoit:

Ik ben sinds lang de tel kwijtgeraakt.

Gabriel:

Voor de balans is het misschien belangrijk. Het Praagse hoertje was dus de eerste.

Peter Benoit:

(met pijn en woede) Het was geen hoer. *(tranen wellen op in zijn ogen - hij bet zijn vochtige oogleden)*

Gabriel:

Laten we zeggen: een wat lichtzinnig meisje uit de wijnkelder van Vaclav Sluk.

Peter Benoit:

Gij weet alles. *(na een poos)* En waarom is Julie gestorven? Zo plots, zo jong.

Gabriel:

Ze was ziek. En iemand heeft haar van de trap gestoten.

Peter Benoit:

Wie?

Gabriel:

Ik ben niet gemachtigd om dat te vertellen. Dat zal ze zelf doen. *(zijn notaboekje raadplegend)* Kort na de dood van Julie zijn ge getrouwd.

Peter Benoit:

Dat was een wanhoopsdaad. Het happen in een aas, waarin haak en weerhaak goed zichtbaar waren.

Gabriel:

Gelukkig was er de muziek. En af en toe een zangeresje. En Katrien, de moeder van uw zoon.

Peter Benoit:

(kwaad) Jaaaa. Eén keer maar. Eén keer.

Gabriel:

En Agnes, de engel van uw oude dag. En Leonie, de meid met de kalme handen.

Peter Benoit:

(weer kalm) In elke vrouw heb ik Julie gezocht.

Gabriel:

En de tederheid van de kinderjaren. Het tikken van de wandklok. De gloed van de Leuvense stoof en de zachte schoot van moeder. Het hoofd gevleid tegen haar warme borsten.

Peter Benoit:

Ja.

Gabriel:

Tussen elke ontrouw toch trouw blijven aan de ene geliefde én aan de moeder. Op een gevoelige weegschaal kan dat van belang zijn. *(hij klapt zijn notaboekje dicht en staat recht)* Misschien is de balans wel positief. Maar dat gaan we later wel zien. Dit was maar een eerste verkenning. *(naar de deur wijzend)* Ik hoor de voetstappen van Leonie.

Peter Benoit:

(de oren spitsend) Ik hoor niets.

Gabriel:

Ze staat voor de deur en zoekt haar sleutel. Ik kom dus terug. Later.

Gabriel gaat naar de deur, kijkt om en neemt groetend de hoed af. De vrouw beantwoordt de groet en buigt. Peter Benoit richt zich moeizaam uit de sofa op, kijkt naar de deur, maar Gabriel is al weg.

Peter Benoit:

(roepend) Leonie!

Leonie komt binnen. Ze heeft een winterjas aan. Op het hoofd draagt ze een klein pothoedje, met een lintje en een strikje.

Leonie:

(in de deuropening) Ben je wakker? Je sliep als ik wegging.

Peter Benoit:

Heb jij die rare vent binnengelaten?

Leonie:

Welke rare vent?

Peter Benoit:

Een vent met een bolhoed. Hij zat naast de sofa.

Leonie:

Hoe kan dat nu? Is hij al lang weg?

Peter Benoit:

Hij is net weggegaan. Je moet hem in de gang gezien hebben.

Leonie:

Pieter toch. Je bent weer eens aan het dromen. Er is niemand geweest.

Peter Benoit:

(nu helemaal uit de sofa rechtkomend) Hij wàs er. En moeder was er. En Julie.

Leonie:

Julie? Wie is dat nu weer?

Peter Benoit:

Mijn eerste lief.

Leonie:

Ha, die van Parijs.

Peter Benoit:

Jij weet het dus ook.

Leonie:

Jaja. Er zijn er die dat weten.

Peter Benoit:

En wat weten ze nog?

Leonie:

Het een en het ander. Maar zwijg er nu over. Ik zal een kop lekkere chocolademelk voor je klaar maken. En je eet er een dikke plak cake bij! Goed eten, heeft de dokter gezegd.

Peter Benoit:

Het eten smaakt me niet meer. Geef me liever een goede pint patersbier.

Leonie:

Chocolademelk met cake. *(ze gaat naar de deur, maar kijkt nog even om)*
Rust nog vijf minuutjes.

Peter Benoit:

Breng een hoed mee.

Leonie:

(in het deurgat staande) Een hoed? Maar Pieter toch. Je weet wat de dokter heeft gezegd: een halve week binnen blijven. Minstens een halve week.

Peter Benoit:

Niet MIJN hoed. Jouw hoed.

Leonie:

Mijn hoed?

Peter Benoit:

Ja. Een hoed met brede randen. En met een bloemetje op.

Leonie:

(naar haar hoofd wijzend) Ik heb alleen een pothoedje met een lintje en een strikje. En nu ga ik chocola maken. *(ze gaat weg)*

Peter Benoit:

(haar naroevend) En laat geen journalisten binnen. *(in zichzelf pratend)* Die smeerlappen zijn niet te vertrouwen. Ze kennen niets van muziek en in elke vrouw zien ze een hoer. *(na een lange poos)* Die bolhoed met zijn notaboek bevat me niet. Hij komt onhoorbaar binnen en onhoorbaar gaat hij ook weg. *(snuivend)* Hij rook ook raar. Hij deed mij aan koude kikkers denken.

De Moeder:

Hij lijkt alleen maar koud.

Peter Benoit:

(verrast) Moeder?

De Moeder:

Gabriel is een goede vriend.

Peter Benoit:

Ik ken hem niet.

De Moeder:

(hem langzaam naderend) Je zal hem leren kennen. Je moet vertrouwen in hem hebben. Hij is eerlijk.

Peter Benoit:

Onrust kwelt mij. Een nieuwe pijn vult de holten in mijn longen. En geen dokter die nog helpen kan.

De Moeder:

Ik zal je helpen.

Peter Benoit:

(een stap in haar richting zettend) Ik heb je gemist, moeder.

De Moeder:

Heb je ook niet heel even een moment van opluchting gehad als mijn verwijtende blik voor altijd achter de oogleden verborgen werd?

Peter Benoit:

(jammerend) Moeder. Ik ben slecht geweest. Slecht. Slecht.

De Moeder:

Je had soms wat wilde haren. Met geen kam plat te krijgen. Net zo koppig als die van mij. We leken meer op elkaar dan we wilden bekennen.

Peter Benoit:

Ik weet het. Ik moest eerst oud worden om dat te begrijpen. Nu weet ik hoe zacht je ogen waren.

De Moeder:

Soms zat ik op de rand van het bed waarin een vrouw op jou te wachten lag.

Peter Benoit:

Ik heb het gevoeld. Bij elke vrouw dacht ik aan Julie. Maar ook aan jou.

De Moeder:

Nà de passie dacht je soms aan mij. Ik speelde viool in je hoofd. Ik blies op de bazuin. Ik zong van wind en water. Ik las gedichten.

Peter Benoit:

Van Emmanuel Hiel: *O liefde, stroom van wellust,*

De Moeder:

die als een zonne blaakt,

Peter Benoit:

die zelfs de wreedste wilden

De Moeder:

zo zacht als engelen maakt.

Peter Benoit:

(na een aarzelend gebaar) De rest ben ik vergeten. Heeft de liefde van mij een engel gemaakt?

De Moeder:

Zonder de liefde zouden de mannen misschien alleen maar duivels zijn.

Peter Benoit:

Soms ben ik een duivel geweest.

De Moeder:

Als elke man.

Peter Benoit:

Hoe zwaar zal dat wegen op de weegschaal?

Leonie komt binnen met de chocolademelk en de cake op een dienblad. Wintermantel en hoed heeft ze uitgedaan.

De gesluierde vrouw is weer op de achtergrond gaan staan.

Leonie:

Hier zijn we er mee. En op de juiste temperatuur. Warm, maar niet té warm.

Peter Benoit:

(*verward*) Ik was net met moeder aan het praten.

Leonie:

Maar Pieterke toch. Ik zal dat eens aan de dokter vertellen. Kom, eet een stuk cake en drink eens van je chocola.

Peter Benoit neemt grommend de kop chocola en slurpt er aan. Leonie bekijkt hem met achterdocht.

Leonie:

En wat zei moeder?

Peter Benoit:

Ze zei iets over violen en bazuinen. En over Emmanuel Hiel.

Leonie:

Die Brusselse dichter.

Peter Benoit:

We hebben samen *De Schelde* gemaakt.

Leonie:

Schoon stuk. Ik heb dat gehoord. En gezien. (*met wijd armgebaar, daarna een dirigent imiterend*) Zo'n groot koor en jij daar voor met zo'n klein stokje. Eet nog een stuk cake.

Peter Benoit grabbelt naar de cake, bijt er in en drinkt de laatste slok chocola.

Peter Benoit:

(*met een halfvolle mond, naar Leonie's hoofd wijzend*) En die hoed?

Leonie:

En wat moet onze Pieter met zo'n hoed?

Peter Benoit:

Je moet hem opzetten. *(na een poos, voor zich uit)* Julie had zo'n hoed.

Leonie:

(bedenklijk het hoofd schuddend) Julie had zo'n hoed. Het zal dan toch waar zijn wat sommige mensen zeggen.

Peter Benoit:

Wat wordt er gezegd?

Leonie:

Dat je een vrouwenzot bent. En er altijd een geweest is.

Leonie zet het lege kopje op het dienblad en gaat naar de deur.

Peter Benoit:

Leonie, vergeet die hoed niet.

Leonie:

Maar Pieter. Zo'n hoed heb ik niet.

Peter Benoit:

Zoek eens in de kast van madame Agnes.

Leonie:

Dat durf ik niet.

Peter Benoit:

Ze zal het niet zien. Ze is naar Brussel.

Leonie:

(de schouders ophalend, in het deurgat, vlak voor ze weggaat) Ik zal eens gaan zoeken.

Peter Benoit:

Je bent een braaf kind. *(aan zijn borst voelend, in zichzelf pratend)* Die pijn. Altijd die pijn. Vroeger legde moeder er een warme wollen doek op. En een pak rode watten. En ze maakte een wonderlijke siroop. Sap van rammenas met bruine suiker en nog wat. Als Julie was blijven leven, zou ze haar handen op mijn borst hebben gelegd. Ook dan zou de pijn verdwenen zijn *(na een lange poos)* Haar dood sloeg een wonde in mij, een wonde die open bleef, die vaak met een schijn genezing werd toegedekt, maar steeds weer openbarstte.

Leonie komt terug met een breedgerande rode hoed op het hoofd.

Leonie:

De hoed wil ik even opzetten, maar vraag me niet om nu te gaan zingen of dansen.

Peter Benoit:

Je bent een schat. Ah, was ik maar twintig jaar jonger. Of tien jaar. Of vijf jaar.

Leonie:

Maar Pieterke toch.

Peter Benoit:

(haar indringend kijkend) De hoed van Julie was blauw, maar hij had ook zo'n brede randen. Je bent een mooie meid, Leonie.

Leonie:

Maar Pieter.

Peter Benoit:

Ik meen het. De Mane moest je zo gezien hebben.

Leonie:

Welke Mane?

Peter Benoit:

Emmanuel Hiel. Hij is, och arme, al meer dan een jaar dood.

Leonie:

Dichters gaan ook dood. Ik heb die Hiel een paar keer gezien. Schone vent. Schoon haar.

Peter Benoit:

(declamerend - de handen naar Leonie uitstekend) De maan verguldt de baren, het bootje wiegelt op den vloed; kom in mijn armen, liefken zoet.

Leonie:

Is dat van die Hiel?

Peter Benoit:

Ja. In zijn jonge jaren schreef hij graag over armen en borsten en monden.

Leonie:

Jaja, die dichters. Schoon haar, maar niet te vertrouwen.

Peter Benoit:

Kom.

Peter Benoit trekt de wat tegenstribbelende Leonie mee. Ze gaan op de sofa zitten.

Peter Benoit:

Laat mij je hand eens vastnemen.

Leonie:

Als madame Agnes dat ziet.

Peter Benoit:

Ze ziet het niet. Ze is de hele dag weg.

Leonie schuift haar hand in de richting van Peter Benoit, die de hand neemt en hem met zijn beide handen omsluit. Na een poos begint hij de hand van Leonie langzaam te strelen en dan te zoenen. Leonie trekt haar hand schielijk terug. Peter Benoit ruikt aan zijn handen.

Peter Benoit:

De geuren van Julie zijn lange tijd aan mijn handen blijven kleven. Jaren na haar dood waren ze nog in de diepste lagen van mijn huid aanwezig. Soms aarzelde ik om de handen te wassen.

Leonie:

Maar Pieter toch.

Peter Benoit grijpt weer naar de handen van Leonie. De gesluierte vrouw komt naar voor. Kijkt toe.

Plots wordt er gebeld. Peter Benoit en Leonie schrikken op.

Peter Benoit:

(de handen van Leonie loslatend) Wie belt er?

Leonie:

Ik weet het niet.

Peter Benoit:

(ongerust - terwijl Leonie naar de deur gaat) Misschien iemand van het conservatorium. Of een of andere pastoor die het gepiep van fluimen heeft gehoord. Of een journalist. Of die Gabriel.

Er wordt weer gebeld. Leonie is al weg.

Peter Benoit:

(uit de sofa rechtstaand - haar naroevend) Ik wil niemand zien. Ik ben ziek. Oud en ziek. *(in zichzelf pratend)* Maar niemand moet dat weten. En niemand mag het zien. Ik wil wegkruipen, me verbergen in moeders schoot. *(roepend)* Moeder. *(bijna fluisterend)* Moedertje-mijn. *(wankelend en met zoekende handen rondlopend)* Waar ben je, moeder?

De Moeder:

Hier ben ik, jongen.

Peter Benoit:

Men heeft gebeld.

De Moeder:

Iemand van het stadhuis, met een omslag vol papieren. Niet belangrijk.

Peter Benoit:

(met gesloten ogen in de richting van de moeder strompelend) Kalkwit was haar lichaam, met onderaan de buik het zwarte haar. In een volgende droom zal ze misschien de ogen openen. En glimlachen.

Julie/Moeder:

Mais oui. Als de tijd gekomen is...

Peter Benoit:

Als ik op de ultieme weegschaal zal stappen. Als de man met de bolhoed de witte handschoenen zal aantrekken en de weg naar boven zal wijzen...

Julie/Moeder:

Oui. Boven op de trap zullen we samen wachten. Ik et moi. Moi en ik.

Peter Benoit:

Ja. *(in de richting van de vrouw stappend)* Ik kom. Ik kom.

Julie/Moeder:

Nee, jongen. De tijd is nog niet gekomen. Nog een heel klein beetje geduld. Un tout petit peu. Op een morgen zullen we op de rand van je bed komen zitten. Kom, zal ik dan zeggen, kom. Viens, mon grand Pierre, viens.

De vrouw neemt Peter Benoit bij de arm, leidt hem naar de sofa en helpt hem neerzitten. Ze gaat achter de sofa staan.

Julie/Moeder:

Rust nog wat. Binnen in je hoofd zal ik nog wat muziek maken. Zeer zachte viool. *(zijn hoofd strelend)* Je t'aime. Ik heb je lief.

Peter Benoit glimlacht.

Het wordt donker.